

Bosna i Hercegovina
Komisija/Povjerenstvo za očuvanje
nationalnih spomenika

Босна и Херцеговина
Комисија за очување
националних споменика

**СТРАТЕШКИ ПЛАН РАЗВОЈА
КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
ЗА ПЕРИОД 2020–2024. ГОДИНЕ**

Сарајево, април 2019. године

УВОД

Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) је независна институција, чије се оснивање и рад заснива на етици, професионалности и одговорности. Стратегија развоја Комисије нуди преглед циљева и активности, те смјерница за даљи рад и њено активније позиционисање у јавности, уз дефинисање јасних задатака чији је циљ остварење њене основне мисије.

Стратегија се посебно бави подршком оних сфера активности Комисије које нису биле довољно развијене у претходном периоду. Комисија очекује да ће остварити своје циљеве и задатке у наредном петогодишњем периоду ради потпуне реализације Стратегије развоја.

Основа смјерница почива у њиховој примјени ради припреме Комисије за европско окружење и њено даље јачање, како би се Комисија учинила ефикасном институцијом са капацитетима са којима ће бити способна испунити све захтјеве.

Процес израде Стратешког развојног плана Комисије сложен је процес, који се састоји од: самопроцјене, Извјештаја о пословању, екстерних процјена рада Комисије, као и награда и признања које је Комисија добила за свој рад, на основу којих је извршено дефинисање стратешких развојних активности и развој одговарајућих процеса и стратегија.

1. ПРАВНИ ОКВИР И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТ

1.1. Правни оквир

Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) је институција Босне и Херцеговине успостављена на основу Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Одлуке о Комисији за очување националних споменика коју је донијело Предсједништво Босне и Херцеговине на 119. сједници, одржаној 21.12.2001. године, а којом су, у складу са одредбама Анекса 8., утврђени основни принципи и циљеви дјеловања Комисије, те њени примарни задаци и овлашћења као институције Босне и Херцеговине. Одлука је објављена у “Службеном гласнику БиХ”. бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17.

На основу овлашћења из Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, Комисија доноси одлуке о проглашењу покретних и непокретних добара националним спомеником, примјењујући документ “Принципи и смјернице за очување националних споменика”, број 01.2-7.4-36/28-6 од 14.06.2018. године и Правилник о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика, број 11-02.14-58/18-6 од 14.06.2018. године (“Службени гласник БиХ”, број 47/18).

На основу Правилника о активностима везаним за међународну сарадњу (“Службени гласник БиХ”, број 29/02), који је донијело Предсједништво БиХ, Комисија даје иницијативу за покретање поступка за закључивање међународних уговора, припрема приједлоге уговора, учествује у претходним преговорима ради закључивања међународних уговора на експертном нивоу, извршава међународне уговоре, те обавља друге послове међународне сарадње у области заштите националних споменика.

1.2. Институционални капацитет

1.2.1. Састав Комисије – чланови

На основу члана II став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ и члана 5. Одлуке о Комисији за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17), Предсједништво Босне и Херцеговине донијело је, на 19. сједници одржаној 28. јануара 2016. године, Одлуку о именовану чланова Комисије: проф. др Амира Пашића, Горана Милојевића и Радоја Видовића. Одлука је објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 10/16.

1.2.2. Секретаријат

Стручне и административне послове за Комисију обавља Секретаријат, који сачињава стручно и компетентно особље и то за: градитељско наслеђе, археолошко наслеђе, покретно наслеђе, правне послове (правна заштита националних споменика и општи послови), финансијске послове, библиотечке послове, послове односа са јавношћу и техничку координацију.

Извршни функционер организује и руководи радом Секретаријата.

Према важећем Правилнику о унутрашњој организацији Комисије, који је ступио на снагу 01.02.2017. године након прибављања сагласности Предсједништва Босне и Херцеговине, за извршавање послова и задатака из надлежности Комисије утврђено је 21 радно мјесто (36 извршилаца), од чега су 3 радна мјеста именованих лица (7 извршилаца), 2 руководећа радна мјеста (2 извршиоца), 11 службеничких радних мјеста (21 извршилац) и 5 запосленичких радних мјеста (6 извршилаца).

Извршни функционер, савјетници чланова Комисије, државни службеници и запосленици Комисије обавезно заснивају радни однос у Комисији, а чланови Комисије могу да заснују радни однос на властити захтјев, у складу са чланом 5. став 4. Одлуке Предсједништва БиХ о Комисији за очување националних споменика. На основу те одредбе, сва 3 члана Комисије засновали су радни однос у јулу 2017. године.

На дан 31.12.2018. године, у Комисији су упражњена слједећа радна мјеста: савјетник члана Комисије (2 извршиоца)

- стручни савјетник за покретно наслеђе
- стручни савјетник за археологију
- стручни савјетник за градитељско наслеђе (2 извршиоца)
- стручни савјетник за историју умјетности
- стручни сарадник – администратор мреже
- домаћица.

1.2.3. Просторије и радни услови

Сједиште Комисије је у Сарајеву, Маршала Тита 9а, у Згради заједничких институција Босне и Херцеговине. Комисија има канцеларије у Мостару, Булевар Народне револуције до броја 19 и Бањалуци, Трг српских јунака 4/III

Комисија има два службена возила, и то теренско возило MAHINDRA XUV 500 и путничко возило Skoda Octavia 2.0. TDI Elegance.

Веб страница Комисије (www.kons.gov.ba) израђена је у складу са Смјерницама за израду и одржавање службених интернетских страница за БиХ институције ("Службени гласник, БиХ". бр. 21/09). Веб страница је смјештена на серверу Савјета министара БиХ.

Рад Комисије је транспарентан. Транспарентност се остварује путем давања саопштења за медије о донесеним одлукама, закључцима и ставовима, објављивањем одлука о проглашењу националних споменика у Службеном гласнику БиХ, те објављивањем одлука и других аката и информација о раду Комисије на веб страници Комисије.

2. АНАЛИЗА САДАШЊЕГ СТАЊА

2.1. Стање и изазови

Доношење одлука о проглашењу националних споменика није сврха само по себи, него неопходан дио регулаторног система чији је циљ правовремено открити да ли се одлуке Комисије имплементирају. Комисија је и даље суочена са бројним ризицима у свом пословању, а највећи од њих је чињеница да Комисију још увијек сматрају тијелом, иако је њено постојање као неовисне институције БиХ потврђено Анексом VIII и Одлукама Предсједништва БиХ те одобравањем буџета Савјета министара за њен рад.

Главни резултати рада Комисије су одлуке о проглашењу националних споменика, стручна мишљења на пројекте заштите националних споменика, те имплементација пројеката који су настали као производ припреме апликација за стране донације. Комисија може да буде задовољна чињеницом да се развила свијест и потреба за очувањем националних споменика кроз прихватање и реализацију њених одлука. Ипак Комисија не може да буде задовољна процентом имплементације одлука о проглашењу националних споменика, односно прописаних мјера заштите. Комисија је постигла значајне резултате у успостави и развоју Система заштите. Међутим, да би се одржао корак са трендовима развоја на међународном нивоу, потребно је обезбиједити даље праћење и имплементацију свих стандарда заштите и очувања наслеђа, као и континуирану обуку особља. За Комисију је од изнимне важности професионална репутација. Управо је то разлог због којег Комисија изузетну пажњу посвећује контроли квалитета процеса и властитих резултата поређењем процента донесених и имплементираних одлука.

2.2. Управљање ресурсима

Комисија запошљава особље са високим образовањем различитих профила. Од 29 запосленика, два имају титулу докторских наука, шест су магистри (од којих су 3 кандидати за докторску титулу), а 13 има завршене додипломске студије. Поред редовних професионалних активности, Комисија пажњу посвећује едукацији и усавршавању сарадника. У наредном периоду, Комисија ће своје активности усмјерити ка перманентној едукацији и усавршавању свих запосленика путем хоризонталних обука које организује АДС и специјалистичких обука које ће бити реализоване у складу са расположивим буџетским средствима. Обуке и специјализације требају да буду засноване на визији и мисији која, између осталог, укључује: критеријуме у погледу квалификација (укључујући личне, стручне и друштвене, као и техничке вјештине), поступак запошљавања, одабира и распоређивања запослених, систем оцјењивања и обуке. Анализом постојећег стања ће се омогућити утврђивање недостајућих знања и вјештина запослених, што ће служити као основ за развој даљих програма обуке и радионица. Како би се обезбиједило стално унапређење стручних способности сарадника, биће дефинисан минималан број обавезних дана обуке у току године. Комисија ће настојати

Commented [D1]: Upitan smisao recenice – rizik poslovanja je smatranje tijelom?

организовати екстерне и интерне семинаре и радионице које ће као тренери за обуку унутар Комисије водити постојећи запосленици са напредним знањем и искуством.

2.3. Сарадња с домаћим и међународним институцијама и организацијама

Институције на државном нивоу

- Предсједништво БиХ – именује чланове Комисије на основу члана 2. став 2. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ и члана 5. став 1. Одлуке о Комисији за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17).
- Министарство цивилних послова БиХ (МЦП) – надлежно за обављање послова у области културе (поред осталих области), који се односе на утврђивање основних принципа координирања активности, усклађивања планова ентитетских тијела власти и дефинисање стратегије на међународном плану.
- Државна комисија за сарадњу БиХ са УНЕСКО-ом (Државна комисија) – установљена као савјетодавни орган Савјета министара БиХ за послове међународне сарадње Босне и Херцеговине и УНЕСКО-а у области образовања, науке, културе и информисања.
- Министарство спољне трговине и економских односа БиХ (МСТиЕО) – надлежно за координацију свих активности и усклађивање планова између ентитетских власти и међународних институција у области природних ресурса, заштите околине, пољопривреде и енергије, те издавање дозвола за извоз и увоз умјетничких дјела и антиквитета.

Институције на ентитетским нивоима

Према законима о спровођењу одлука Комисије, Федерација БиХ, Република Српска и Брчко дистрикт БиХ дужни су да, путем својих надлежних органа, предузму одговарајуће правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере неопходне за заштиту, конзервацију, презентацију и рехабилитацију националних споменика

Министарства надлежна за просторно уређење ентитета и надлежна служба Брчко дистрикта БиХ издају одобрења за радове на националним споменицима, те одобрења за градњу у заштићеном подручју националног споменика, и то:

- Федерално министарство просторног уређења
- Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и
- Одјељење за просторно планирање и имовинско-правне послове Владе Брчко дистрикта БиХ.

Федерално министарство културе и спорта – врши послове који се односе на заштиту и коришћење културно-историјског наслеђа. Ово министарство утврђује критеријуме на основу којих Влада Федерације БиХ доноси одлуке о финансирању пројеката заштите.

Министарство просвјете и културе Републике Српске – врши послове који се односе на заштиту и коришћење културно-историјског и природног наслеђа.

Ентитетске институције задужене за заштиту наслеђа врше стручне послове у области заштите и коришћења културно-историјског наслеђа,

стручни надзор над реализовањем програма и пројеката заштите и коришћења објеката наслеђа, дају мишљења на пројекте заштите и коришћења објеката културно-историјског наслеђа, и то:

- Завод за заштиту споменика у саставу Федералног министарства културе и спорта
- Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа РС.

Ентитетске инспекције врше послове инспекције и надзора заштићених подручја на којима се добра налазе и овлаштене су да предузму законске мјере заштите, укључујући одлуке којима се обустављају сви захвати који нису у складу са законом, односна добра доводе у стање у којима су била прије незаконитих или нестручних захвата, и то урбанистичко-грађевинске инспекције у саставу:

- Федералне управе за инспекцијске послове,
- Републичке управе за инспекцијске послове Републике Српске и
- Владе Брчко дистрикта.

Научне и стручне институције у БиХ:

- Архиви (Архив БиХ, Историјски архив, Архив Унско-санског кантона и др.);
- Научни институти (Оријентални институт, Институт за историју, Бошњачки институт и др.);
- Универзитети (Сарајево, Бањалука, Мостар и др.);
- Библиотеке (Национална библиотека БиХ, Народна библиотека Бањалука, ЈУ библиотеке у Тузли, Маглају, Мостару, Високом, Зеници, Требињу, Бихаћу, Бијељини итд.);
- Музеји (Земаљски Музеј БиХ, музеји у Травнику, Коњицу, Требињу, Зеници, Сарајеву, Бањалуци, Мостару, Бијељини, Добоју итд.);
- Академија наука и умјетности БиХ;
- Асоцијација БАМ.

Остале институције на ентитетском, кантоналном и локалном нивоу које имају надлежности везане за управљање културним наслеђем:

На нивоу ФБиХ:

- Федерално министарство туризма и околиша
- Геодетска управа ФБИХ.

На нивоу РС:

- Министарство трговине и туризма Републике Српске
- Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове.

На кантоналном нивоу у ФБИХ (у Федерацији Босне и Херцеговине од 10 кантона, установљени су кантонални заводи у 5 кантона):

- Кантонални завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Сарајева, Сарајево;
- Кантонални завод за урбанизам просторно планирање и заштиту културно-историјског наслеђа Средњобосанског кантона, Бугојно;

- Завод за заштиту и коришћење културно-историјског и природног наслеђа Тузланског кантона, Тузла;
- Завод за заштиту културно-историјске баштине Херцеговачко-неретванског кантона, Мостар;
- Кантонални завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Унско-санског кантона у Бихаћу.

На локалном нивоу:

- Општине – службе надлежне за катастар и просторно планирање;
- Земљишно-књижне канцеларије у саставу општинских судова или других надлежних органа;
- Агенција “Стари град”, Мостар;
- ЈУ Агенција за културно-историјску и природну баштину и развој туристичких потенцијала града Јајца, Јајце.

Остали:

- Невладине организације;
- Вјерске заједнице;
- Туристичке заједнице;
- Дипломатско-конзуларна представништва у БиХ;
- Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у другим земљама;
- Сви медији, као и они специјализовани за одређене теме.

Међународне организације за културу:

- УНЕСКО, Центар за свјетско наслеђе (WHC) и савјетодавни органи ICOMOS, ICCROM и ICOM;
- American Ambassadors Fund for Cultural Preservation
- Савјет Европе;
- Британски савјет;
- World Monument Watch;
- Европска асоцијација археолога (ЕАА)
- Archaeological Institute of America;
- Islamic Conference Research Centre (IRCICA);
- UNDPI;
- Istituto Centrale ICCD Rim;
- Завод за заштиту наслеђа Дубровник;
- Министарство културе Републике Хрватске;
- Друштво конзерватора Србије;
- Републички завод за заштиту споменика културе Београд;
- Академија САНУ Београд и др.

2.4. Екстерна евалуација рада Комисије – награде и признања

У 2004. години, Федерално министарство културе и спорта додијелило је Комисији Повељу за допринос у очувању и обнови културно-историјског наслеђа. Рад Комисије за очување националних споменика је 2010. године препознала је и Европска унија/Euroпа Nostra, која је Комисији додијела награду за преданост у раду на пољу очувања културног наслеђа. Ова награда се додјељује појединцу или организацији чији допринос заштити културног наслеђа у континуираном раду исказује изврсност у заштити, рестаурацији и

унапређењу културног наслеђа и поставља изванредне стандарде на пољу заштите наслеђа у Европи. Награда Европске уније за културно наслеђе/ Europa Nostra представља једно од најзначајнијих признања за очување наслеђа у свијету.

Комисија је 2010. године номинована за међународно признање Европске асоцијације археолога (Европска награда за наслеђе). Ову номинацију је поднио ПхД Предраг Новаковић, професор Универзитета у Љубљани, Филозофски факултет, Катедра за археологију, почасни члан Европске асоцијације археолога.

У неколико прилика, Комисији је додијељено признање због њених активности и то од вјерских заједница, приватних лица, невладиних организација и јавних власти, првенствено локалних заједница на територији на којој су реализовани пројекти заштите националних споменика.

У Извјештају Специјалног извјестиоца Уједињених нација за културна права (који је представљен 03.05.2014. године), Farid Shaheed истиче да "Комисија настоји убрзати пост-ратно помирење, проглашавајући добра која симболизују идентитет народа националним споменицима; њен рад на пољу реконструкције је средство да се надокнаде неправде из прошлости."

ОХР (Канцеларија високог представника) директно надгледа имплементацију Анекса 8., те је у неколико наврата истакла велики значај Комисије за заштиту и очување културно-историјског наслеђа у Босни и Херцеговини.

3. ВИЗИЈА И МИСИЈА КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА

Визија

Комисија је институција Босне и Херцеговине која ради на очувању националних споменика за добробит садашњих и будућих генерација. У свом раду Комисија се руководи принципима: објективности, етичности и одговорности у процесу проглашења националних споменика, те изградњи повјерења јавности у њен рад. Интегритет Комисије гарантује њено стручно особље, свјесно да успјех зависи од свакога понаособ.

Мисија

Као дио имплементације цивилног дијела Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, Комисија је успостављена Анексом 8. тог споразума, како би путем заштите националних споменика као средства помирења пружила подршку процесима пост-конфликтног опоравка и развоја, повратка избјеглица и расељених лица, те допринијела очувању идентитета Босне и Херцеговине и њених народа и народности. Имајући у виду улогу политике идентитета у конфликтима на подручју бивше Југославије, рад Комисије је од кључног значаја за рјешавање питања која су, не тако давно, имала централну улогу у стварању политичке и безбједносне нестабилности у Босни и Херцеговини. Имајући у виду да је културно наслеђе необновљив ресурс, рад Комисије на очувању националних споменика Босне и Херцеговине доприноси одрживом развоју локалних заједница, успостављању сарадње у различитим областима и нивоима и покретању интеркултурног дијалога.

3.1. Вриједности Комисије

Стручност имплицира примјену усвојених стандарда, искустава и вјештина на свим пољима

Професионалност подразумијева континуиране и обавезне стручне обуке и примјену стечених знања, у циљу обезбјеђење стручности у извршењу задатака.

Независност се односи на остварење политичке, институционалне, организационе и функционалне независности при обављању повјерених дужности, у смислу обезбјеђења адекватних мјера за спровођење својих активности и обезбјеђење одговарајућих ресурса.

Објективност подразумијева независност Комисије и свих запослених од утицаја спољашњих интересних група. Неопходно је задржати објективност и непристрасност у свеопштем процесу доношења и усвајања одлука о проглашењу националних споменика, гдје се одлуке морају да заснивају на утврђеним Принципима и смјерницама за очување националних споменика, Правилнику о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика, прикупљеним доказима путем примјерене процедуре, а у складу са стандардима конзервације и принципима међународних конвенција и препорука (УНЕСКО, WHC, ICCROM, ICOMOS, Савјет Европе).

Етичност имплицира искреност, непристрасност у изношењу мишљења и ставова, досљедну борбу против корупције и других штетних феномена, компетенцију, бригу за остварење заједничких циљева и спремност на преузимање одговорности за рад.

Одговорност се односи на благовремено и примјерено извршење радних задатака

Повјерење се односи на углед који институција ужива у јавности, захваљујући свом континуираном објективном раду.

Тимски рад се односи на рад свих запослених у Комисији, чија сарадња мора да буде двосмјерна и конструктивна, уз пуно уважавање сваког појединца, што укључује јачање осјећаја припадања, поштивања и непатвореног преузимања задатака сваког запосленог појединачно, имајући у виду да успјех и остварење циљева подједнако зависи од сваког од њих.

Интегритет се односи на активности које су досљедне етичким стандардима, заснованим на принципима независности и објективности, а све у складу са јавним интересом *interestom*.

3.1. Анализа снага, слабости, прилика и пријетњи – SWOT анализа

	Анализа СНАГА	Анализа СЛАБОСТИ
Ресурси	<ul style="list-style-type: none">– Висок степен знања кадрова;– Висока професионалност кадрова;– Обезбјеђени стабилни извори финансирања за извршавање само дијела утврђених задатака;– Континуиран напредак у изградњи капацитета стручног кадра;– Мотивисаност за рад.	<ul style="list-style-type: none">– Непопуњеност кадровима;– Недостатак финансијских средстава за похађање потребних обука у циљу и унапређења стручних знања запослених;– Недостатак финансијских средстава за набавку нових рачунара и софтвера;– Недостатак финансијских средстава за набавку опреме за дигитализацију и смјештај грађе у БДЦ-у.

Босна и Херцеговина
Комисија за очување националних споменика

	Анализа СНАГА	Анализа СЛАБОСТИ
Организација	<ul style="list-style-type: none"> – Квалитетна организација рада; – Добра координација са донаторима и међународним финансијским институцијама; – Континуирана комуникација са институцијама на нивоу БиХ, ентитета и кантона. 	<ul style="list-style-type: none"> – Недостатак електронског управљања пословним процесима; – Недовољна сарадња са ентитетским министарствима и институцијама заштите наслеђа.
Резултати рада	<ul style="list-style-type: none"> – Извршавање задатака у складу са роковима који су утврђени Програмом рада, правилницима, инструкцијама и процедурама; – Континуирано документовање и давање на коришћење документације у истраживачке сврхе правним и физичким лицима; – Континуирана комуникација и достављање одговора странкама - правним и физичким лицима. 	<ul style="list-style-type: none"> – Недовољне активности на промоцији резултата рада; – Недовољна заштита националних споменика; – Неадекватна јавна видљивост институције.

	Анализа ПРИЛИКА	Анализа ПРИЈЕТЊИ
Политичке	<ul style="list-style-type: none"> – Политички амбијент и окружење; – Несметано усвајање редовних годишњих извјештаја о праћењу активности донатора/кредитора у БиХ; – Процес придруживања БиХ Европској унији. 	<ul style="list-style-type: none"> – Нехармонизовани прописи на нивоу државе, ентитета и кантона; – Непостојање закона о заштити културног наслеђа на нивоу БиХ.
Економске	<ul style="list-style-type: none"> – Редовно финансирање кроз буџет; – Могућност приступа донаторским ресурсима. 	<ul style="list-style-type: none"> – Недовољна финансијска средства за попуњавање радних мјеста (ограничења новог запошљавања – закључци СМ).
Социјалне и друштвене	<ul style="list-style-type: none"> – Сарадња са невладиним сектором. 	<ul style="list-style-type: none"> – Одлазак стручних кадрова.
Технолошке	<ul style="list-style-type: none"> – Посједовање рачунарске опреме; – Умреженост рачунара и повезаност са интернетом. 	<ul style="list-style-type: none"> – Неувезаност постојећих система и потреба за увођењем нових система.
Правне	<ul style="list-style-type: none"> – Доношење законских и подзаконских аката који ће обухватити потребе реформи у смислу спровођења ентитетских закона о спровођењу одлука Комисије; – Увођење међународних стандарда у заштити наслеђа. 	<ul style="list-style-type: none"> – Спорост у увођењу међународних стандарда; – Непостојање закона о заштити културног наслеђа на нивоу БиХ; – Недостатак и спорост у доношењу подзаконских аката за област заштите.

4. ОПИС СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА И СТРАТЕШКИХ ПРОГРАМА

4.1. Идентификација и очување наслеђа за будуће генерације

Стратешки циљеви	Стратешки програми
Стратешки циљ 1.	
Идентификација и очување наслеђа за будуће генерације	Заштита и очување националних споменика
	Рехабилитација споменика

Од свог оснивања, Комисија се у раду водила и ослањала на међународне стандарде у смислу заштите и проглашења добара националним спомеником. Стога, принципи и смјернице, те критеријуми на основу којих се доносе одлуке о проглашењу направљени су у складу са модерним захтјевима који преовладавају у овој области, тј. интердисциплинарном приступу проучавању наслеђа. С друге стране, уложен је напор да се одређене домаће специфичности инкорпорирају у њих. Процес доношења одлука, мјера заштите и терминологија почива на препорукама међународних конвенција, повеља и одлука (УНЕСКО, ICOMOS, ICOM, Савјет Европе итд.)

4.2. Јачање утицаја Комисије у друштву кроз активан допринос ефикасности, економичности и ефективности јавне администрације

Стратешки циљеви	Стратешки програми
Стратешки циљ 2.	
Јачање утицаја Комисије у друштву кроз активан допринос ефикасности, економичности и ефективности јавне администрације	Примјена принципа јавне одговорности, транспарентности, доброг управљања те прописног и учинковитог коришћења јавних средстава
	Подизање нивоа имплементације одлука
	Унапређење и развијање нових модалитета сарадње са институцијама на свим нивоима у БиХ
	Унапређење сарадње са организацијама цивилног друштва

4.3. Подизање свијести, пренос знања

Стратешки циљеви	Стратешки програми
Стратешки циљ 3.	
Подизање свијести, пренос знања	Унапређење односа са медијима, јавности и осталим институцијама
	Подизање свијести на пољу наслеђа (конференције за медије, изложбе и сл.)
	Подизање нивоа документираности и заштите документације, као и доступност јавности путем веб странице и базе података
	Припремање и издавање стручне литературе из области наслеђа (Годишњак Комисије, Публикације о споменицима и сл.)
	Организација стручних скупова

4.4. Јачање институционалних (професионалних и организационих) капацитета

Стратешки циљеви	Стратешки програми
Стратешки циљ 4.	
Јачање институционалних (професионалних и организационих) капацитета	Едукација и обука
	Унапређење система управљања
	Развој и управљање људским и материјалним ресурсима
	Унапређење информационих технологија
	Увођење дигиталног пословања

Једно од стратешких одређења се односи на континуирано јачање капацитета у правцу квалитетнијег обављања послова из надлежности Комисије. Високо квалитетан посао у великој мјери повећава вјероватност да ће одлуке о проглашењу националних споменика бити квалитетније, а сама њихова имплементација на бољем нивоу. Задржавање високих критеријума помаже обезбиједити да ће надлежне институције спремније приступити поступку примјене усвојених одлука. На тај начин се, поред осталог, стиче повјерење свих субјеката и других заинтересованих страна (шира јавност, надлежне институције). Политика Комисије мора да буде да омогући особљу радионице и семинаре као и друге облике едукације, у складу са финансијским могућностима, те одговарајуће радне услове и радно окружење које ће допринијети развијању вјештина, мотивације и продуктивности неопходних за извршавање мисије. Процедуре за извођење задатака треба да се користи тако да се обезбиједи њихова усклађеност с политикама, стандардима и методологијама, и гдје је могуће, ради унапређења властите ефикасности, користити рачунарске алате и технике као помоћ у спровођењу тих процедура.

5. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА

Стратешко управљање је процес којим институција може да дефинише основну сврху свог постојања: циљеве, начин на који се настоје остварити циљеви унутар одређених временских оквира и унутар промјењивог окружења, имплементацију ових активности и процјену успјеха за идентификоване активности, као и анализу резултата ових активности.

Стратешко управљање је процес који се примјењује на свим нивоима институционалног управљања, кроз усвајање стратешких одлука које требају да воде институцију од постојеће ка жељеној позицији. Стратешко планирање ће помоћи институцији да се усредоточи на своју визију и приоритете у односу на промјењиво окружење, те да обезбиједи да сви запосленици раде ка остварењу стратешких циљева.

Стратешки план развоја институције за наредни петогодишни период ће служити као основ за постављање средњорочних циљева и за развој годишњих планова рада Комисије. Имплементација статешког плана развоја институције је процес који се односи на све чланове и запосленике Комисије. Стратегија нуди оквирни документ, којим се усмјерава руководство Комисије ка одређивању приоритета и предузимање активности ради остварења циљева. Усвајањем Стратешког плана, Комисија је у могућности донијети важне стратешке одлуке које требају да обезбиједи континуитет у заштити националних споменика и остварењу утицаја на даље очување БиХ наслеђа, као и интеграцију у систем свјетског наслеђа. Контрола, односно надзор над извршењем активности дефинисаним планом као неопходне за испуњење очекиваних резултата омогућава редован увид у ток реализације активности, осмишљавање и увођење корективних мјера, затим правовремено преиспитивање индикатора и очекиваних резултата те доношење одлука. Праћење, анализирање и приказивање остварених резултата дефинисаних стратешким планом требају да врше руководиоци периодично. Када резултат анализе плана покаже значајна одступања у испуњењу плана или у случају насталих сметњи у реализацији, даје се приједлог измјена и допуна стратешког плана, а с тим и годишњег програма, који иде поново на усвајање. Мониторинг над реализацијом стратешког плана је такође обезбијеђен кроз колегије који се редовно одржавају, како на нивоу менаџмента у ужем смислу тако и у проширеном смислу. Спровођење стратешког плана ће бити предмет сталног усаглашавања и контроле и у том смислу Комисија ће током сваке године вршити евалуацију реализованих активности и мјера планираних Стратегијом, те предлагати акционе планове спровођења Стратегије на годишњем нивоу.

Предсједавајући Комисије

Проф. др Амир Пашић

Број: 03-7.4-39/19-6
Сарајево, 17.04.2019. године